

הרפורמה בביטוח סיעוד: תמונת מצב ומגמות

(נובמבר 2018 – יולי 2021)

בנובמבר 2018 נכנסה לתוקף הרפורמה בתוכנית ביטוח סיעוד בה, כפי שיפורט בהמשך, החליפו 6 רמות גמלה את 3 רמות הגמלה שהיו קיימות עד אוקטובר 2018 והורחבה האפשרות לקבל את הגמלה, כולה או חלקה, כקצבה כספית במקום שירותים ("גמלה בעין"). סקירה מפורטת של הרפורמה בסיעוד מוצגת בסקירה השנתית לשנת 2018. מטרת סקירה זו הוא להציג את השינויים ב:

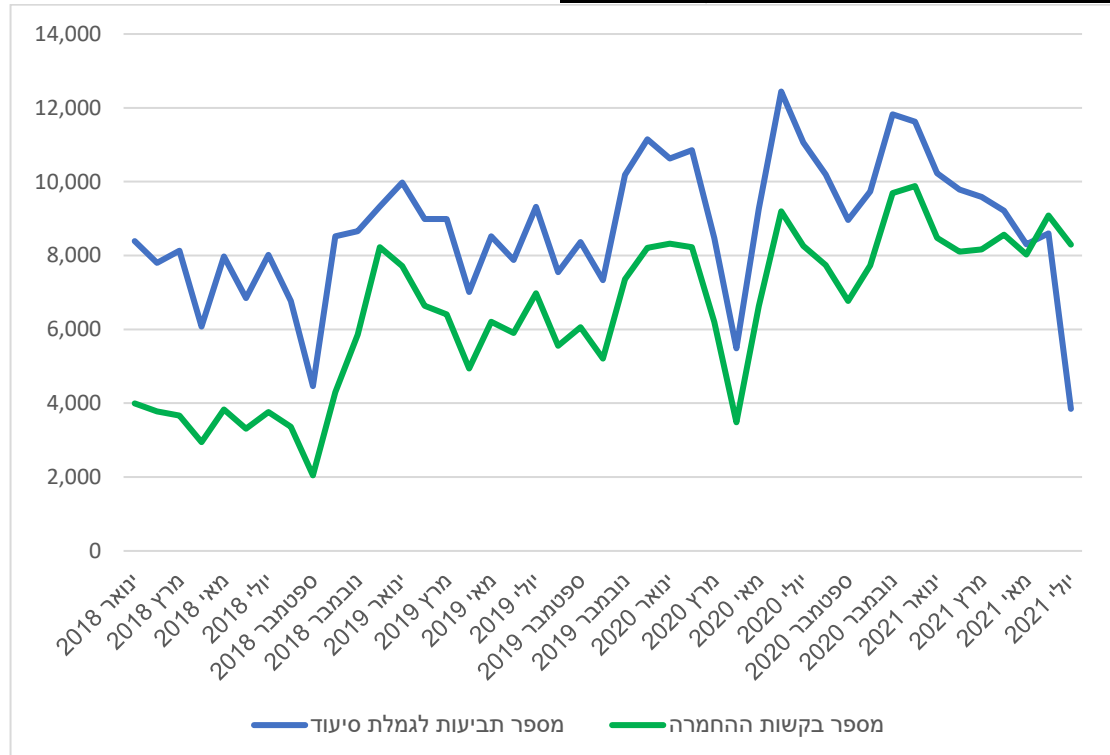
- מספר התביעות הראשונות (תביעות של זכאים לראשונה ותביעות של זכאים בעבר שזכאותם נפסקה);
- מספר התביעות החוזרות (בקשות להחמרה של זכאים קיימים) ושיעורי האישור;
- מספר הזכאים לגמלת סיעוד;
- התפלגות הזכאים לפי רמות הגמלה החדשות ולפי סוגי הגמלה (בעין, בכסף ומשולבת);
- זכאים חדשים לעומת ותיקים;
- היקף הגמלאות בעין (=שירותים) ובכסף.

תביעות לגמלה ובקשות החמרה

אחד השינויים שנלוו לרפורמה, אם כי אין זה הגורם היחיד לשינויים אלה, הוא הגידול במספר התביעות של מי שלא היו זכאים לגמלה קודם הגשת התביעה ומספר בקשות ההחמרה של הזכאים לגמלה (על זכאויות קבועות). תרשים 1 מציג את הגידול במספר התביעות ובמספר בקשות ההחמרה (על זכאויות קבועות) לפי חודש הגשתן. מספר התביעות המצטבר מנובמבר 2018 עד אוקטובר 2019 גדל ב-14.1% בהשוואה לתקופה המקבילה בנובמבר 2017 עד אוקטובר 2018 ומספר בקשות ההחמרה המצטבר מנובמבר 2018 עד אוקטובר 2019 גדל ב-78.8% בהשוואה לתקופה המקבילה (במיוחד בלט חודש דצמבר 2018 עם גידול של 133.4% במספר בקשות ההחמרה בהשוואה לנובמבר 2017). ב-12 החודשים הבאים, נובמבר 2019 – אוקטובר 2020, גדל מספר התביעות ב-16.2% ביחס לתקופה המקבילה נובמבר 2018 – אוקטובר 2019 (12 החודשים הראשונים ליישום הרפורמה), ומספר בקשות ההחמרה גדל ב-16.4%. בששת החודשים האחרונים, נובמבר 2020 – אפריל 2021, גדל מספר התביעות ב-9.7% בהשוואה לתקופה המקבילה נובמבר 2019 עד אפריל 2020 (הנתונים לחודש אפריל 2021 אינם מלאים), ומספר בקשות ההחמרה גדל ב-26.5%. בשלושת החודשים האחרונים, מאי – יולי 2021 מספר התביעות החדשות קטן ב-36.7% ומספר בקשות ההחמרה גדל ב-5.5% בהשוואה לשלושת החודשים מאי – יולי 2020 (לוחות 1 ו-2). הנתונים שבידי מינהל המחקר והתכנון של המוסד לביטוח לאומי ביחס לחודשים האחרונים צפויים להתעדכן.

תרשים 1: תביעות לגמלת סיעוד ובקשות החמרה

הערה: מספרי התביעות לגמלה ובקשות החמרה שהוגשו ביולי 2021 אינם מלאים; הנתונים החודשיים עשויים להיות מושפעים מעונתיות (למשל, החודשים אפריל וספטמבר-אוקטובר).

לוח 1: תביעות לגמלת סיעוד אחרי הרפורמה והשוואה לתקופה מקבילה לפני הרפורמה

שינוי %-ב- שניוי	מספר תביעות לגמלת סיעוד	חודש/תקופה מקבילים בשנה הקודמת	מספר תביעות לגמלת סיעוד	חודש/תקופת הגשת התביעה
14.1	89,325	נובמבר 2017 – אוקטובר 2018	101,925	נובמבר 2018 – אוקטובר 2019
16.2	101,925	נובמבר 2019 – אוקטובר 2019	118,450	נובמבר 2019 – אוקטובר 2020
9.7	56,780	נובמבר 2019 – אפריל 2020	62,278	נובמבר 2020 – אפריל 2021
-36.7	32,772	מאי 2020 – יולי 2020	20,748	מאי 2021 – יולי 2021

הערה: מספר התביעות לגמלה ביולי 2021 אינו מלא; הנתונים עשויים להיות מושפעים מעונתיות (למשל, החודשים אפריל וספטמבר-אוקטובר).

לוח 2: בקשות להחמרה אחרי הרפורמה והשוואה לתקופה מקבילה לפני הרפורמה

שינוי %-ב- שניוי	מספר בקשות החמרה	חודש/תקופה מקבילים בשנה הקודמת	מספר בקשות החמרה	חודש/תקופת הגשת הבקשה להחמרה
78.8	42,350	נובמבר 2017 – אוקטובר 2018	75,711	נובמבר 2018 – אוקטובר 2019
16.4	75,711	נובמבר 2019 – אוקטובר 2019	88,137	נובמבר 2019 – אוקטובר 2020
26.5	41,803	נובמבר 2019 – אפריל 2020	52,882	נובמבר 2020 – אפריל 2021
5.5	24,092	מאי 2020 – יולי 2021	25,412	מאי 2021 – יולי 2021

הערה: מספר הבקשות להחמרה ביולי 2021 אינו מלא; הנתונים עשויים להיות מושפעים מעונתיות (למשל, החודשים אפריל וספטמבר-אוקטובר).

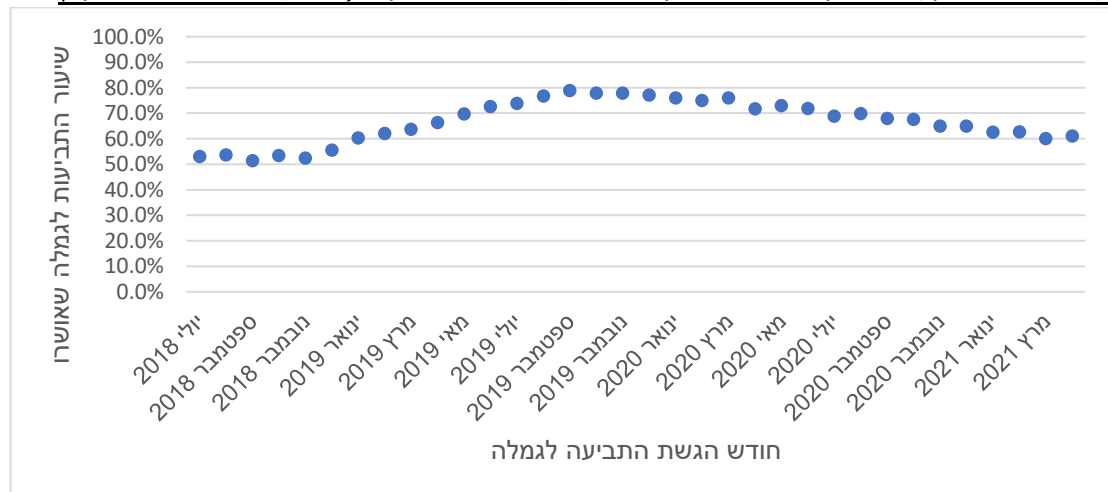
המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

שיעורי התביעות לגמלת סיעוד והבקשות להחמרה שאושרו עלו, וחלק מהעליות בשיעורים אלה ניתן לייחס לרפורמה – הגדלת מספר רמות הגמלה והקטנת טווח הניקוד בכל רמת גמלה השפיעו על הגדלת שיעור הבקשות להחמרה שאושרו בהשוואה לעבר. שיעור התביעות לגמלת סיעוד¹ שאושרו עלה מ-53.0% מהתביעות שהוגשו ביולי 2018 ל-78.9% מהתביעות שהוגשו בספטמבר 2019 וירד ל-60.1% ו-61.0% מהתביעות שהוגשו במרץ ובאפריל 2021, בהתאמה (תרשים א2). שיעור הבקשות להחמרה², כלומר תביעה של זכאים להגדלת רמת הגמלה, עלה מ-52.8% מהבקשות שהוגשו ביולי 2018 ל-77.1% מהבקשות שהוגשו בנובמבר 2019 וירד ל-51.7% ול-50.8% מהתביעות שהוגשו במרץ ובאפריל 2021, בהתאמה (תרשים א3). שיעורי התביעות והבקשות להחמרה שאושרו מכלל התביעות והבקשות להחמרה ירדו בחודשים האחרונים, לפי חודש הגשת התביעה.

תרשימים א3 ו-א3 מציגים את שיעורי התביעות לגמלה ובקשות ההחמרה שאושרו לפי חודש קבלת ההחלטה, כלומר מה שיעור התביעות/הבקשות שאושרו בחודש נתון מכלל התביעות/הבקשות שהתקבלה בהן החלטה בחודש נתון. שיעורי התביעות לגמלה ובקשות ההחמרה (על זכאויות קבועות) לפי חודש ההחלטה עלו מכ-50%-55% בחודשים שלפני הרפורמה לכ-73%-79% מהתביעות לגמלה ולכ-73%-76% מבקשות ההחמרה במחצית השנייה של 2019. מתחילת 2020 יש מגמת ירידה בשיעורי התביעות לגמלה ובקשות ההחמרה שאושרו – עד כ-60%-65% מהתביעות לגמלה במחצית הראשונה של 2021 ופחות מ-60% מהבקשות להחמרה בתקופה זו.

תרשים א2: שיעור התביעות לגמלת סיעוד שאושרו מכלל התביעות (לפי חודש הגשת התביעה)

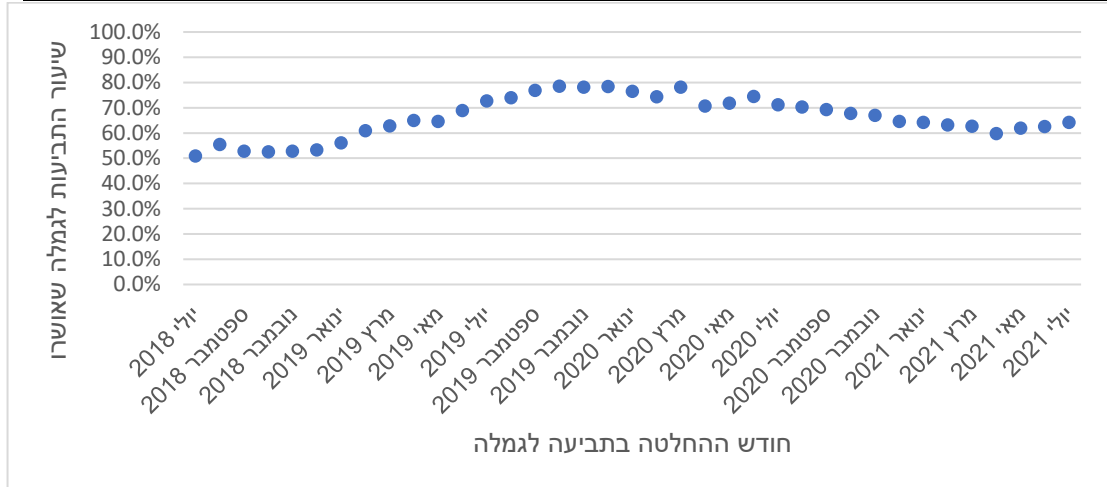
¹ תביעה לגמלת סיעוד – תביעה שהוגשה על ידי מי שלא היה זכאי לגמלת סיעוד בזמן הגשת התביעה.
² בקשה להחמרה בסייעוד – תביעה שהוגשה על ידי זכאי לגמלת סיעוד קבועה בזמן הגשת הבקשה. לא ניתן להפחית רמת גמלה קבועה או לבטל זכאות לגמלה קבועה בעקבות בקשה להחמרה בשל רמת התלות.

מנהל מחקר ותכנון

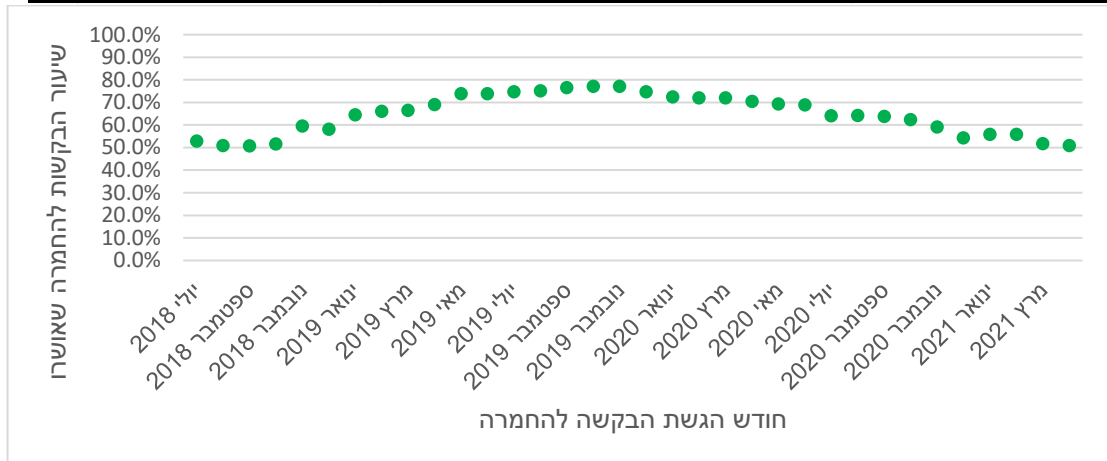
המוסד לביטוח לאומי

תרשים 2: שיעור התביעות לגמלת סיעוד שאושרו מכלל התביעות (לפי חודש ההחלטה בתביעה)

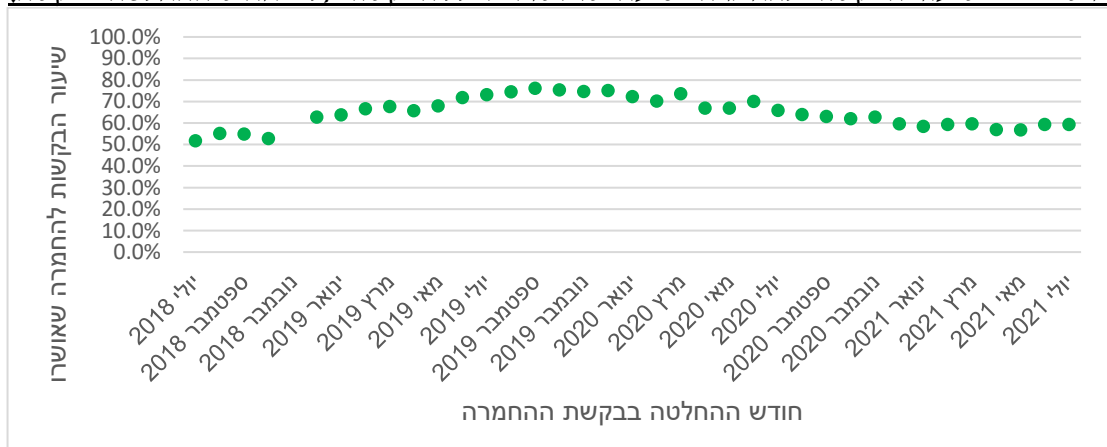

הערה: נתוני יולי 2021 אינם מלאים.

תרשים 3: שיעור הבקשות להחמרה בסיעוד שאושרו מכלל הבקשות (לפי חודש הגשת הבקשה)

תרשים 3: שיעור הבקשות להחמרה בסיעוד שאושרו מכלל הבקשות (לפי חודש ההחלטה בבקשה)

הערות: נתוני יולי 2021 אינם מלאים; נתוני נובמבר 2021 חסרים כיוון שההסבה לרמות הגמלה החדשות באותו חודש השפיעה על הנתונים.

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

מספר הזכאים לגמלת סיעוד

מספר הזכאים גדל מ-178.1 אלף זכאים באוקטובר 2018, ל-205.9 אלף זכאים באוקטובר 2019, ל-252.7 אלף זכאים באוקטובר 2020 ול-272.5 אלף זכאים ביולי 2021 (לוח 3) – גידול של 27.9 אלף זכאים, או 15.6%, ב-12 החודשים הראשונים (בהשוואה לגידול שנתי של 4.5% בין אוקטובר 2017 לאוקטובר 2018 ו-3.6% בתקופה המקבילה שנה קודם), גידול של 46.8 אלף זכאים ב-12 החודשים הבאים, או 22.7%, בין אוקטובר 2019 לאוקטובר 2020 וגידול של 19.8 אלף זכאים בששת החודשים האחרונים, או 7.8% בתשעה חודשים. בחודשים פברואר – יוני 2021 שיעור הגידול הממוצע (גיאומטרי) בחודש ירד לכ-0.3%. ביולי 2021 מספר הזכאים עלה ב-1.1% (לוח 3).

לוח 3 : מספר הזכאים לגמלת סיעוד

חודש	מספר הזכאים	שינוי ב- % לעומת נקודת הזמן הקודמת	שינוי ב- % לעומת אוקטובר 2018	שינוי לעומת חודש מקביל בשנה קודמת
אוקטובר 2018	178,056			
נובמבר 2018	178,984	0.5%	0.5%	
דצמבר 2018	180,445	0.8%	1.3%	
ינואר 2019	182,739	1.3%	2.6%	
פברואר 2019	184,782	1.1%	3.8%	
מרץ 2019	187,316	1.4%	5.2%	
אפריל 2019	189,266	1.0%	6.3%	
מאי 2019	191,448	1.2%	7.5%	
יוני 2019	193,567	1.1%	8.7%	
יולי 2019	197,341	1.9%	10.8%	
אוגוסט 2019	200,692	1.7%	12.7%	
ספטמבר 2019	203,729	1.5%	14.4%	
אוקטובר 2019	205,907	1.1%	15.6%	15.6%
נובמבר 2019	210,331	2.1%	18.1%	17.5%
דצמבר 2019	215,676	2.5%	21.1%	19.5%
ינואר 2020	220,418	2.2%	23.8%	20.6%
פברואר 2020	224,965	2.1%	26.3%	21.7%
מרץ 2020	230,662	2.5%	29.5%	23.1%
אפריל 2020	232,068	0.6%	30.3%	22.6%
מאי 2020	235,424	1.4%	32.2%	23.0%
יוני 2020	236,629	0.5%	32.9%	22.2%
יולי 2020	241,234	1.9%	35.5%	22.2%
אוגוסט 2020	245,731	1.9%	38.0%	22.4%
ספטמבר 2020	249,522	1.5%	40.1%	22.5%
אוקטובר 2020	252,743	1.3%	41.9%	22.7%
נובמבר 2020	256,246	1.4%	43.9%	21.8%
דצמבר 2020	260,209	1.5%	46.1%	20.6%
ינואר 2021	263,417	1.2%	47.9%	19.5%
פברואר 2021	265,013	0.6%	48.8%	17.8%
מרץ 2021	266,952	0.7%	49.9%	15.7%
אפריל 2021	267,000	0.0%	50.0%	15.1%
מאי 2021	267,626	0.2%	50.3%	13.7%
יוני 2021	269,631	0.7%	51.4%	13.9%
יולי 2021	272,545	1.1%	53.1%	13.0%

הערה: מספר הזכאים ביולי 2021 אינו מלא.

רמות גמלה

רמות הגמלה בסייעוד נקבעות לפי ציון שניתן בהערכת התלות. בהערכת התלות נבדקת תלותו של הפרט בזולת לביצוע פעולות יומיום בסיסיות (ADL) והצורך שלו בהשגחה כדי לא לפגוע בעצמו ו/או בזולתו. ציון התלות הוא הגבוה מבין שני הציונים (ADL וצורך בהשגחה). לזכאים 'בודדים' ניתנת תוספת ציון. עד להנהגת הרפורמה היו נהוגות שלוש רמות גמלה, כמוצג בלוח 4. מקצת הזכאים ביולי 2021, 7.1% מהזכאים (19,802 מתוך 272,545) קיבלו מחצית הגמלה בגין מבחן הכנסות שמבוצע במסגרת בדיקת הזכאות.³

לוח 4 : רמות הגמלה עד אוקטובר 2018

מספר יחידות שבועיות – לנקודת תלות – מטפל זר	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל זר	מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל ישראלי	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל ישראלי	טווח ניקוד בציון התלות	רמת גמלה
עד 1.8 עד 3.9	9.75	עד 1.8 עד 3.9	9.75	5.5-2.5	נמוכה
עד 1.9 עד 2.7	16	עד 2.2 עד 3.2	19	8.5-6	בינונית*
עד 1.6 עד 2.0	18	עד 2.0 עד 2.4	22	11-9	גבוהה

* החל מיוני 2016, זכאים בני 90 ומעלה שקיבלו ציון תלות בטווח של רמת הגמלה הבינונית קיבלו את רמת הגמלה הגבוהה.

לוח 4 מדגים את הצורך ברפורמה במעבר מ-3 רמות ל-6 רמות גמלה. כפי שניתן לראות, קודם לרפורמה זכאים שתלותם בזולת היתה גבוהה קיבלו פחות שעות טיפול שבועיות⁴ לנקודת תלות בהשוואה לזכאים ברמות תלות נמוכות יותר. פחות ממחצית הזכאים קיבלו ערב הרפורמה את רמת הגמלה הנמוכה, פחות מחמישית קיבלו את רמת הגמלה הבינונית וכשליש קיבלו את רמת הגמלה הגבוהה (לוח 5).

לוח 5 : התפלגות הזכאים לפי רמות הגמלה ערב הרפורמה (אוקטובר 2018)

אחוזים				מספרים			
סך הכל	גבוהה	בינונית	נמוכה	סך הכל	גבוהה	בינונית	נמוכה
100.0%	34.0%	18.6%	47.5%	56178,0	6960,4	433,09	384,49

במסגרת המעבר מ-3 רמות ל-6 רמות חולק טווח הניקוד ל-6 רמות (אין הקבלה מלאה בין 3 הרמות לפני הרפורמה ל-6 הרמות החדשות) והוגדל מספר היחידות השבועיות ברמות הגבוהות יותר. מהלך זה סייע לתקן חלקית לפחות את המצב הקודם לפיו מי שזקוק לעזרה רבה יותר קיבל באופן יחסי פחות (לפי מספר היחידות לנקודת תלות; לוחות 6א-6ג). הרפורמה כוללת הגדלה הדרגתית של מספר היחידות אשר בוצעה ב-3 פעימות (החל מנובמבר 2018 ועד ינואר 2021). כמו כן, שונה מרכיב

³ הסבר אודות מבחני ההכנסות בביטוח סיעוד ניתן למצוא באתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי: https://www.btl.gov.il/benefits/Long_Term_Care/Pages/zakaut.aspx

המוסד לביטוח לאומי הביע בעבר את עמדתו כי "ראוי שגמלת סיעוד תהיה ללא מבחני הכנסות ותינתן באופן אוניברסלי", וכי לפי מבחני ההכנסות הנוכחיים תוספת הכנסה קטנה גוררת הפסד גמלה בערך רב יותר, כך שמצבם הכלכלי של חלק מהלא-זכאים עשוי להיות רע יותר בהשוואה למצבם של חלק מהזכאים לגמלת סיעוד. ראו: המוסד לביטוח לאומי, "תכנית הצעות לחקיקה חברתית 'צופה פני עתיד'", אפריל 2015, עמוד 21;

https://www.btl.gov.il/Publications/more_publications/Documents/hakikaApril15.pdf

⁴ 1 יחידת שירות = 1 שעת טיפול סיעודי בשבוע.

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

הציון שניתן לזכאים 'בודדים' במטרה להבטיח כי זכאי 'בודד' יקבל רמת גמלה אחת גבוהה יותר בהשוואה לזכאי 'לא בודד' באותה רמת תלות. החל מפברואר 2019 נקבע בכללים של המוסד לביטוח לאומי כי מספר קבוצות נוספות של זכאים במצב רפואי ותפקודי קשה יקבלו את רמת גמלה 6 גם אם אינם בודדים.⁵ לוחות א-6א-6 מציינים את שלוש הפעימות.

לוח א6 : רמות הגמלה מנובמבר 2018 עד דצמבר 2019

מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל זר	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל זר	מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל ישראלי	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל ישראלי	טווח ניקוד בציון התלות	רמת גמלה
1.8 עד 2.2	5.5	1.8 עד 2.2	5.5	3-2.5	1
2.2 עד 2.9	10	2.2 עד 2.9	10	4.5-3.5	2
2.0 עד 2.4	12	2.5 עד 3.0	15	6-5	3
2.1 עד 2.5	16	2.5 עד 2.9	19	7.5-6.5	4
2.1 עד 2.4	19	2.6 עד 2.9	23	9-8	5
2.3 עד 2.5	24	2.7 עד 2.9	28	10.5-9.5	6

לוח ב6 : רמות הגמלה מינואר 2020 עד דצמבר 2020

מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל זר	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל זר	מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל ישראלי	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל ישראלי	טווח ניקוד בציון התלות	רמת גמלה
1.8 עד 2.2	5.5	1.8 עד 2.2	5.5	3-2.5	1
2.2 עד 2.9	10	2.2 עד 2.9	10	4.5-3.5	2
2.0 עד 2.4	12	2.5 עד 3.0	15	6-5	3
2.3 עד 2.6	17	2.7 עד 3.1	20	7.5-6.5	4
2.3 עד 2.6	21	2.8 עד 3.1	25	9-8	5
2.5 עד 2.7	26	2.9 עד 3.2	30	10.5-9.5	6

לוח ג6 : רמות הגמלה מינואר 2021

מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל זר	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל זר	מספר יחידות שבועיות לנקודת תלות – מטפל ישראלי	מספר יחידות שבועיות למעסיק מטפל ישראלי	טווח ניקוד בציון התלות	רמת גמלה
1.8 עד 2.2	5.5	1.8 עד 2.2	5.5	3-2.5	1
2.2 עד 2.9	10	2.2 עד 2.9	10	4.5-3.5	2
2.3 עד 2.8	14	2.8 עד 3.4	17	6-5	3
2.4 עד 2.8	18	2.8 עד 3.2	21	7.5-6.5	4
2.4 עד 2.8	22	2.9 עד 3.3	26	9-8	5
2.5 עד 2.7	26	2.9 עד 3.2	30	10.5-9.5	6

לוח 7 מציג את התפלגות הזכאים ביוני וביולי 2021 לפי רמת הגמלה, ובהשוואה ליולי 2020. חלקם של הזכאים ברמה 1 ממשיך לרדת. מספרם של זכאים אלה נמצא בעלייה מתונה מאמצע 2020,

⁵ ביולי 2021 היו 18,362 זכאים בקבוצה זו, מהם 9,480 שאינם בודדים (הנתונים ליולי 2021 אינם מלאים). ביוני 2021 היו 17,658 זכאים בקבוצה זו, מהם 9,123 שאינם בודדים. ביולי 2020 היו 13,572 זכאים בקבוצה זו, מהם 7,451 שאינם בודדים.

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

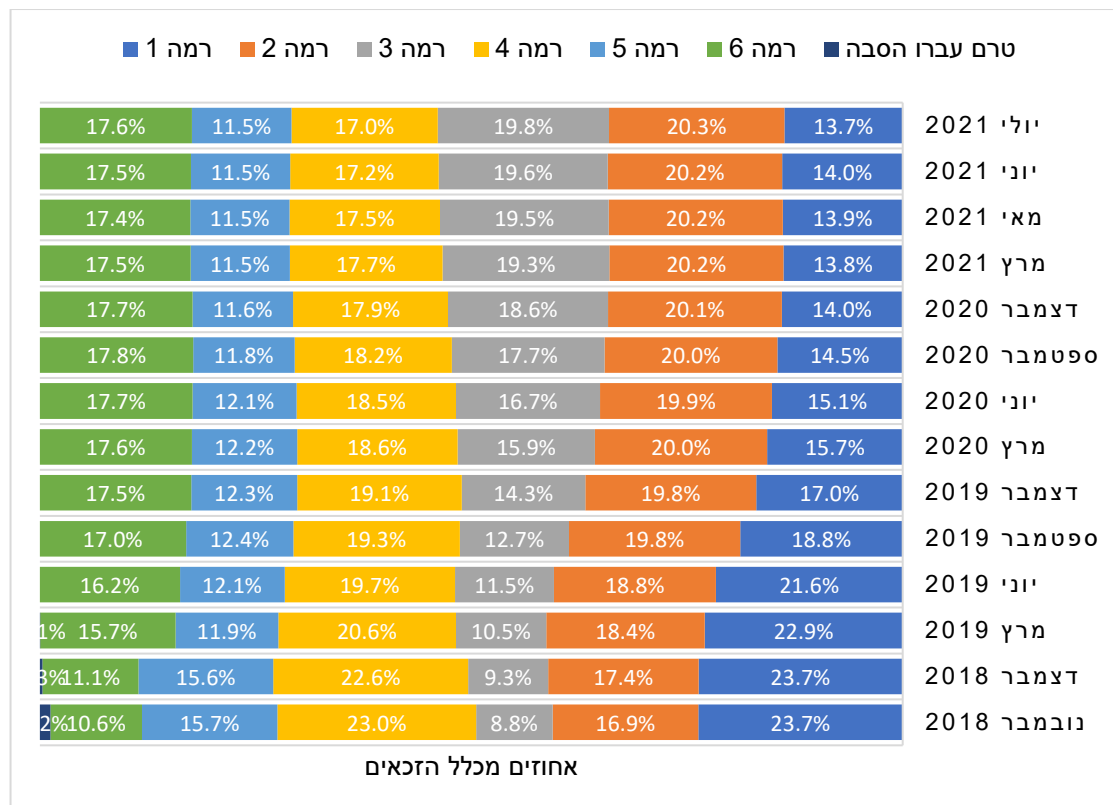
אולם הוא נמוך במידה ניכרת מבחודשים הראשונים לאחר הנהגת הרפורמה (אז היה מספרים כ- 42,000-43,000). מספרי הזכאים ברמות 2-3 ו-5-6 המשיכו לגדול בחודשים האחרונים, בעוד ברמה 4 היתה ירידה קטנה במספר הזכאים בחודשים מרץ עד יולי 2021. חלקם של הזכאים ברמה 3 גדל וחלקם של הזכאים ברמה 2 עלה מעט בעוד חלקם של הזכאים ברמות 4, 5 ו-6 ירד מעט בחודשים האחרונים (ראו גם תרשים 4).

לוח 7: התפלגות הזכאים לגמלת סיעוד לפי רמת הגמלה, יולי 2020, יוני 2021 ויולי 2021

יולי 2021		יוני 2021		יולי 2020		רמת גמלה
מספר הזכאים	אחוז מכלל הזכאים	מספר הזכאים	אחוז מכלל הזכאים	מספר הזכאים	אחוז מכלל הזכאים	
37,379	13.7%	37,620	14.0%	36,178	15.0%	1
55,385	20.3%	54,562	20.2%	47,985	19.9%	2
54,095	19.8%	52,826	19.6%	41,131	17.1%	3
46,221	17.0%	46,367	17.2%	44,283	18.4%	4
31,409	11.5%	30,992	11.5%	28,794	11.9%	5
48,056	17.6%	47,264	17.5%	42,860	17.8%	6
272,545	100.0%	269,631	100.0%	241,234	100.0%	סך הכל*

* - סך הכל ביולי 2020 כולל גם זכאים שהסבתם לרמות הגמלה החדשות טרם הושלמה. הערה: מספר הזכאים ביולי 2021 אינו מלא.

תרשים 4: התפלגות הזכאים לגמלת סיעוד לפי רמת הגמלה (חודשים נבחרים)

סוג הגמלה: גמלה בעין, גמלה בכסף וגמלה משולבת

כחלק מהרפורמה הורחב השימוש בגמלאות בכסף. ברמה 1 זכאים יכולים לבחור האם לקבל את כל הגמלה בעין (5.5 יחידות שבועיות, הכוללות טיפול אישי בבית, או 9 יחידות שבועיות לשירותים שאינם כוללים טיפול אישי בבית⁶), לקבל את כל הגמלה בכסף (בערך של 100% הגמלה בעין), או לקבל גמלה משולבת (שילוב של גמלה בעין [=שירותים] וגמלה בכסף)⁷. ברמות 2-6 זכאים יכולים לבחור עד 4 מהיחידות השבועיות בכסף. זכאים ברמות 3-6 יכולים לבחור, בכפוף לאישור של גורם מקצועי, לקבל עד כשליש מהיחידות השבועיות בכסף.⁸

לוח 8 ותרשים 5 מציגים את השינויים שחלו בעקבות הרפורמה במספר מקבלי גמלה בכסף וגמלה משולבת. ערב הרפורמה, 2.3% מהזכאים קיבלו גמלה בכסף ו-0.7% גמלה משולבת. שיעורי הזכאים שקיבלו גמלה בכסף בלבד או גמלה משולבת עלו לאחר הנהגת הרפורמה. עד פברואר 2020 יותר ממחצית הזכאים אחרי הרפורמה קיבלו את כל הגמלה בעין. החל במרץ 2020 שיעורם ירד מתחת למחצית המקבלים. חלק מהגידול במספר מקבלי גמלה בכסף או גמלה משולבת החל ממרץ 2020 נבע ממגפת הקורונה הודות להתאמות שבוצעו כתוצאה מההגבלות בקבלת טיפול בבית מחברת סיעוד או במרכז יום. זכאים שחששו מכניסת מטפלת לביתם עקב הקורונה המשיכו לקבל לבקשתם גמלה בכסף או גמלה משולבת עד מרץ 2021.

בחודשים אפריל-מאי 2020 מספר הזכאים שקיבלו גמלה בכסף עלה על 37,000 וחלקם בכלל הזכאים היה כ-16%. ביוני 2020 מספר הזכאים שקיבלו גמלה בכסף ירד לכ-30,000, והוא שב לעלות בהדרגה החל ביולי 2020 ועלה על-47,000 במרץ 2021, יותר מ-17% מכלל הזכאים. באפריל 2021 מספר מקבלי גמלה בכסף בלבד ירד לכ-34,000, או כ-13% מהזכאים – כחזרה לשגרה בעקבות ריסון מגפת הקורונה בישראל נכון לאותה נקודת זמן – וביולי 2021 היה מספרם כ-35,000 זכאים (כ-13% מהזכאים). מספר מקבלי גמלה משולבת עלה בהדרגה עד מרץ 2020 ליותר מ-91,000, או קרוב ל-40% מהזכאים. בחודשים אפריל ומאי 2020 מספר הזכאים ירד מעט ושב לעלות. באוגוסט 2020 מספר הזכאים שקיבלו גמלה משולבת עלה לראשונה על 100,000. בספטמבר 2020 מספר מקבלי גמלה משולבת עלה לראשונה על מספר מקבלי גמלה בעין בלבד. במרץ 2021 כ-121,000 זכאים קיבלו גמלה משולבת, וחלקם בכלל הזכאים היה יותר מ-45%. באפריל 2021, בעקבות החזרה לשגרה בעקבות ריסון מגפת הקורונה בישראל נכון לאותה נקודת זמן, מספר הזכאים שקיבלו גמלה משולבת גדל לקרוב ל-135,000 זכאים, עם מעבר חלק ממקבלי גמלה בכסף קודם לכן לגמלה משולבת, ושיעורם בכלל הזכאים עלה במעט על 50%. ביולי 2021 היו 141,430 מקבלי גמלה משולבת – 51.9% מכלל הזכאים.

⁶ ביולי 2021, 108 זכאים ברמה 1 קיבלו 9 יחידות לשירותי סיעוד שאינם טיפול אישי בבית. מספר השיא של מקבלי 9 יחידות ברמה 1 היה 134 – בדצמבר 2019.

⁷ גמלה בכסף ברמה 1 או גמלה משולבת (בעין ובכסף) ברמות 2-6 לפי הרפורמה אינן מותנות ברכישת שירותי סיעוד.

⁸ קבלת כל הגמלה בכסף ברמות 2-6 בהסדר "מטפל צמוד" (העסקת מטפל לפחות 6 ימים בשבוע 12 שעות מדי יום) מחייבת בפועל כי האדם יקבל שירותי סיעוד. ניתן גם לקבל גמלה מלאה בכסף בהעדר שירותים זמינים (אפשרות חוקית שהתקיימה גם לפני הרפורמה).

המוסד לביטוח לאומי

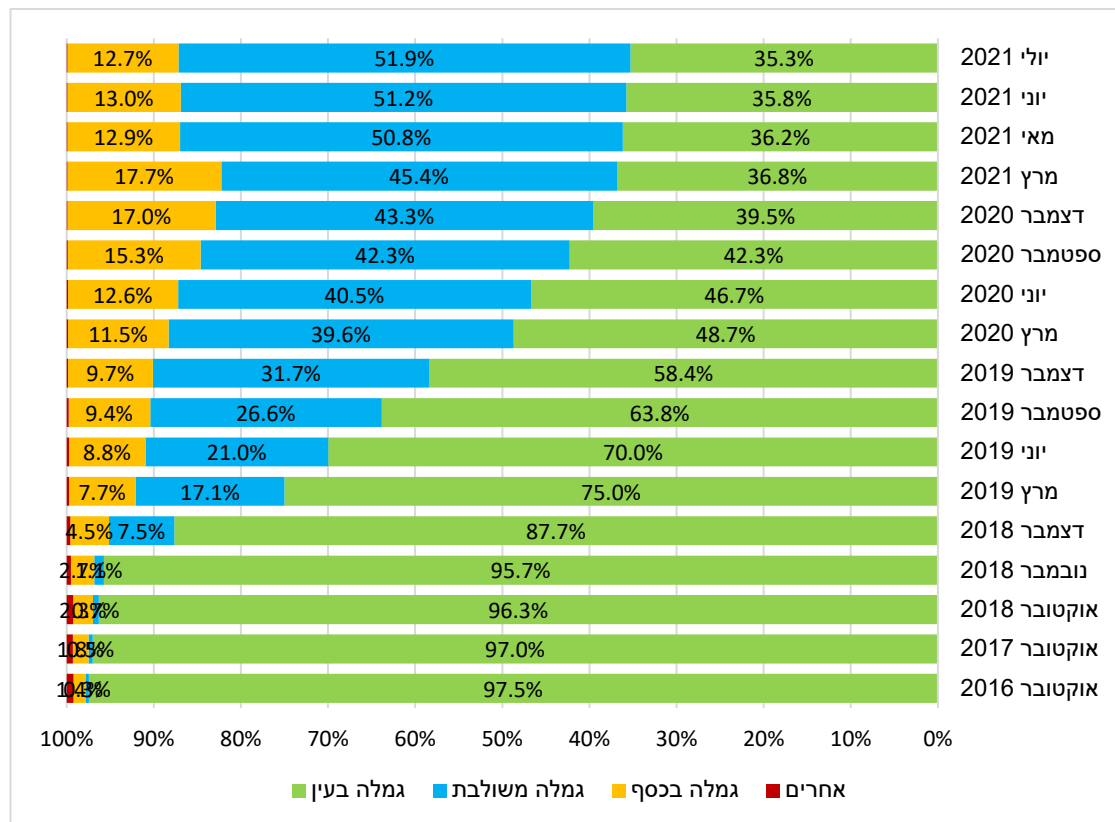
מנהל מחקר ותכנון

לוח 8 : התפלגות הזכאים לגמלת סיעוד לפי סוג הגמלה (חודשים נבחרים)

חודש	גמלה בעין	גמלה משולבת	גמלה בכסף	אחרים ⁹	סך הכל זכאים
אוקטובר 2016	160,298	509	2,381	1,274	164,462
אוקטובר 2017	165,347	821	3,050	1,223	170,441
אוקטובר 2018	171,473	1,212	4,044	1,327	178,056
נובמבר 2018	171,338	1,961	4,796	889	178,984
דצמבר 2018	158,169	13,512	8,050	714	180,445
מרץ 2019	140,470	31,973	14,388	485	187,316
יוני 2019	135,422	40,655	16,950	540	193,567
ספטמבר 2019	130,031	54,153	19,117	428	203,729
דצמבר 2019	125,905	68,401	21,003	367	215,676
מרץ 2020	112,322	91,371	26,586	383	230,662
יוני 2020	110,479	95,880	29,918	352	236,629
ספטמבר 2020	105,490	105,658	38,061	313	249,522
דצמבר 2020	102,904	112,794	44,276	235	260,209
מרץ 2021	98,345	121,236	47,120	251	266,952
מאי 2021	96,805	135,984	34,615	222	267,626
יוני 2021	96,410	137,942	35,052	227	269,631
יולי 2021	96,177	141,430	34,728	210	272,545

הערה : מספר הזכאים ביולי 2021 אינו מלא.

תרשים 5 : התפלגות הזכאים לגמלת סיעוד לפי סוג הגמלה

⁹ קבוצת האחרים כוללת זכאים שמסרבים לקבל שירותים וזכאים שזכאותם הוקפאה באופן זמני מסיבות שונות (שהות בחו"ל, אשפוז ממושך ושהות זמנית במוסד סיעודי).

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

רוב המקבלים גמלה משולבת ביולי 2021 קיבלו עד 4 יחידות שבועיות או עד כשליש מהיחידות השבועיות בכסף במסגרת הרפורמה: 94,391 ו-40,072, בהתאמה (לוחות 9-10), מתוך 141,430 – 95.1% (ביחד) – ממקבלי גמלה משולבת (1,161 זכאים קיבלו גמלה משולבת ברמה 1 במסגרת הרפורמה) (תרשים 6). 71.3% מהמקבלים גמלה בכסף ביולי 2021 היו ברמה 1 במסגרת הרפורמה: 24,744 זכאים קיבלו גמלה בכסף ברמה 1 – מתוך 34,728 מקבלי גמלה בכסף (תרשים 7).

מספר הזכאים המקבלים גמלה בכסף במסגרת הסדר "מטפל צמוד" גדל מ-3,174 באוקטובר 2018 ל-7,197 ביולי 2021 (גידול חד למדי ביחס למרץ 2021 – 6,336), ומספר המקבלים גמלה משולבת במסגרת הסדר זה גדל מ-1,005 ל-2,391 (גידול חד למדי ביחס למרץ 2021 – 2,031).

בפברואר 2020 – טרם התפרצות מגפת הקורונה – 1,438 זכאים קיבלו גמלה בכסף ו-373 זכאים קיבלו גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים. בחודשים אפריל-מאי 2020 יותר מ-12,000 זכאים מדי חודש קיבלו גמלה בכסף ובחודשים מרץ-מאי 2020 כ-11,000-13,000 זכאים מדי חודש קיבלו גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים. מספרים אלו ירדו במידה חדה ביוני 2020 (כ-5,000 וכ-3,700), אך שבו לעלות עד לשיא בפברואר 2021 – 17,405 זכאים גמלה בכסף ו-13,153 זכאים קיבלו גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים. מספר מקבלי גמלה בכסף או גמלה משולבת בהעדר שירותים זמינים באפריל 2021 ירד בחדות בהשוואה למרץ 2021 בעקבות ההחלטה לחזור לשגרה בעקבות ריסון מגפת הקורונה בישראל נכון לאותה נקודת זמן, ובחודשים מאי עד יולי 2021 המשיך לרדת בהדרגה ל-2,787 מקבלי גמלה בכסף ול-3,415 מקבלי גמלה משולבת ביולי 2021 (תרשימים 6-7).

לוח 9: התפלגות מקבלי גמלה משולבת ברמות 2-6 לפי הרפורמה לפי רמה והיקף הגמלה בכסף

רמת גמלה	יוני 2021				יולי 2021			
	עד 4 יחידות	עד כשליש גמלה	סך הכל	אחוזים עד כשליש גמלה	עד 4 יחידות	עד כשליש גמלה	סך הכל	אחוזים עד כשליש גמלה
2	35,248	0	35,248	0.0	36,136	0	36,136	0.0
3	24,301	11,166	35,467	31.5	24,940	12,290	37,230	33.0
4	15,191	10,999	26,190	42.0	15,145	11,649	26,794	43.5
5	7,957	6,580	14,537	45.3	8,119	7,039	15,158	46.4
6	9,797	8,413	18,210	46.2	10,051	9,094	19,145	47.5
סך הכל	92,494	37,158	129,652	28.7	94,391	40,072	134,463	29.8
רמות 3-6	57,246	37,158	94,404	39.4	58,255	40,072	98,327	40.8

המוסד לביטוח לאומי

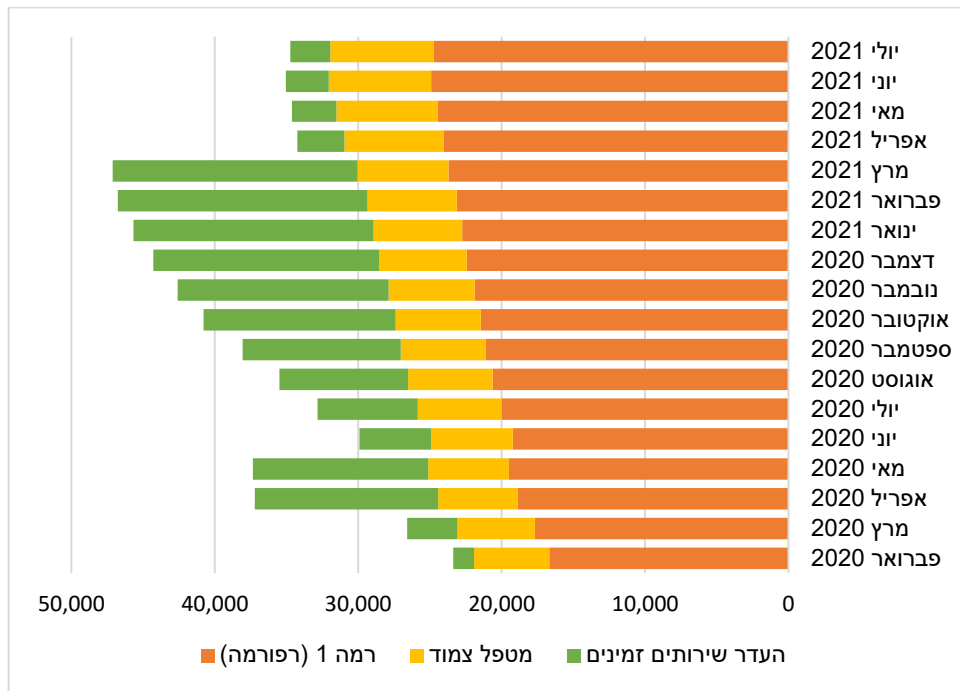
מנהל מחקר ותכנון

לוח 10: מקבלי גמלה משולבת לפי הרפורמה לפי היקף הגמלה בכסף

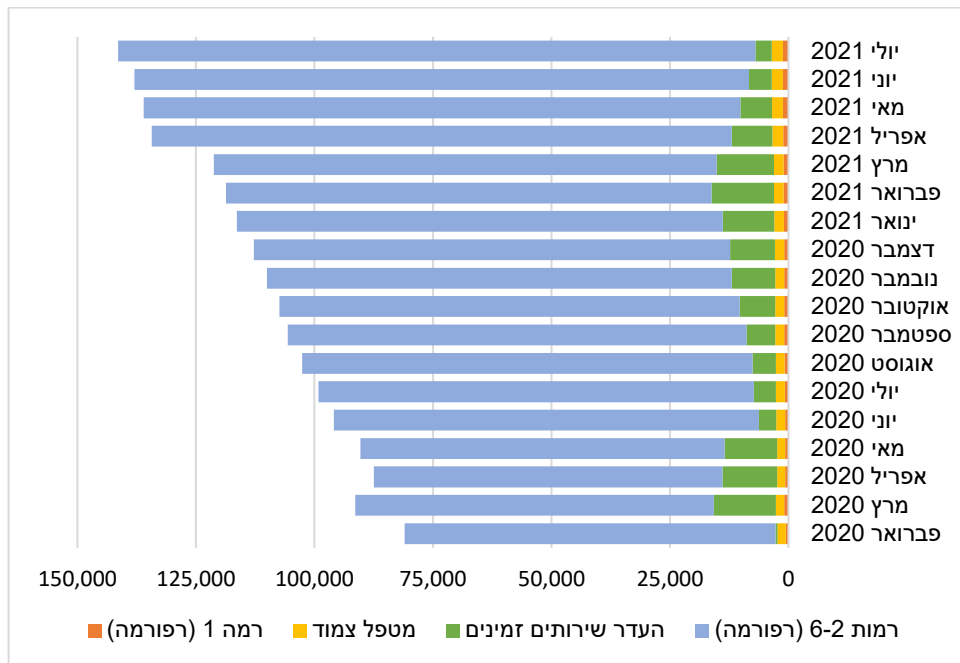
חודש	מקבלי עד 4 יחידות בכסף, רמות 6- 2	מתוכם: רמות 6- 3	מקבלי עד כשליש יחידות בכסף, רמות 6-3	סך מקבלי גמלה משולבת במסגרת הרפורמה, רמות 6-2	סך מקבלי גמלה משולבת, רמות 6-3	מקבלי עד כשליש יחידות בכסף במסגרת הרפורמה ברמות 6-3
נובמבר 2018	661	492	2	663	494	0.4
דצמבר 2018	12,046	9,238	2	12,048	9,240	0.0
ינואר 2019	22,407	17,232	14	22,421	17,246	0.1
פברואר 2019	26,521	20,106	102	26,623	20,208	0.5
מרץ 2019	29,797	22,407	295	30,092	22,702	1.3
אפריל 2019	32,835	24,316	668	33,503	24,984	2.7
מאי 2019	35,065	25,532	1,157	36,222	26,689	4.3
יוני 2019	36,545	26,445	2,077	38,622	28,522	7.3
יולי 2019	39,567	28,353	3,010	42,577	31,363	9.6
אוגוסט 2019	43,516	30,560	4,224	47,740	34,784	12.1
ספטמבר 2019	46,493	32,243	5,346	51,839	37,589	14.2
אוקטובר 2019	48,693	33,519	6,686	55,379	40,205	16.6
נובמבר 2019	52,131	35,819	7,792	59,923	43,611	17.9
דצמבר 2019	56,102	38,187	9,800	65,902	47,987	20.4
ינואר 2020	60,072	40,671	11,912	71,984	52,583	22.7
פברואר 2020	63,487	42,557	14,754	78,241	57,311	25.7
מרץ 2020	60,294	39,870	15,308	75,602	55,178	27.7
אפריל 2020	58,819	38,813	14,731	73,550	53,544	27.5
מאי 2020	62,130	40,907	14,688	76,818	55,595	26.4
יוני 2020	72,513	48,592	17,158	89,671	65,750	26.1
יולי 2020	72,549	48,248	19,277	91,826	67,525	28.5
אוגוסט 2020	74,527	49,320	20,506	95,033	69,826	29.4
ספטמבר 2020	75,231	49,705	21,577	96,808	71,282	30.3
אוקטובר 2020	75,706	49,899	21,411	97,117	71,310	30.0
נובמבר 2020	77,127	50,744	20,955	98,082	71,699	29.2
דצמבר 2020	78,842	51,739	21,637	100,479	73,376	29.5
ינואר 2021	79,320	51,624	23,129	102,449	74,753	30.9
פברואר 2021	79,689	51,481	22,780	102,469	74,261	30.7
מרץ 2021	81,286	52,283	24,779	106,065	77,062	32.2
אפריל 2021	91,557	57,328	30,798	122,355	88,126	34.9
מאי 2021	91,542	56,858	34,289	125,831	91,147	37.6
יוני 2021	92,494	57,246	37,158	129,652	94,404	39.4
יולי 2021	94,390	58,254	40,072	134,462	98,326	40.8

תרשים 6: התפלגות המקבלים גמלה בכסף לפי מסלול

תרשים 7: התפלגות המקבלים גמלה משולבת לפי מסלול

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

דורות – זכאים ותיקים וזכאים חדשים

לפי הרפורמה זכאים חדשים (דור ב) מקבלים גמלאות לפי רמות הגמלה החדשות. זכאים ותיקים (דור א) – מי שהיו זכאים ערב הרפורמה – מקבלים הגבוהה מבין שתי האפשרויות: רמת הגמלה שנקבעה להם לפי כללי הניקוד החדשים או רמת הגמלה שקיבלו ערב החוק. מספרם וחלקם היחסי של הזכאים החדשים גדל בהתמדה (לוח 11). בנובמבר 2020 עלה לראשונה מספר הזכאים החדשים על מספר הזכאים הותיקים. ביולי 2021 58.8% מהזכאים נמנו על דור ב.

לוח 11: התפלגות הזכאים לפי דורות (חדשים נבחרים)

חודש	דור א	דור ב	סך הכל	דור ב כאחוזים מכלל הזכאים
יוני 2019	156,380	37,187	193,567	19.2
דצמבר 2019	145,544	70,132	215,676	32.5
יוני 2020	133,969	102,660	236,629	43.4
דצמבר 2020	123,882	136,327	260,209	52.4
יוני 2021	113,495	156,136	269,631	57.9
יולי 2021	112,189	160,356	272,545	58.8

הערה: מספר הזכאים ביולי 2021 אינו מלא.

כ-51.0% מהזכאים בדור א וכ-24.3% מהזכאים בדור ב קיבלו ביולי 2021 גמלה בעין בלבד (לוח 10). שיעור הזכאים שקיבלו גמלה בכסף בקרב דור ב היה פי 2.3 משיעורם בקרב דור א (לוח 12). שיעור הזכאים שקיבלו גמלה משולבת בדור ב היה פי 1.4 משיעורם בקרב דור א (לוח 12).

לוח 12: התפלגות הזכאים ביוני וביולי 2021 לפי דור וסוג גמלה

סוג גמלה, יוני 2021	דור א		דור ב		כלל הזכאים	
	זכאים	אחוזים	זכאים	אחוזים	זכאים	אחוזים
גמלה בעין	58,468	51.5	37,942	24.3	96,410	35.8
גמלה משולבת	46,635	41.1	91,307	58.5	137,942	51.2
גמלה בכסף	8,249	7.3	26,803	17.2	35,052	13.0
אחרים*	143	0.1	84	0.0	227	0.1
סך הכל	113,495	100.0	156,136	100.0	269,631	100.0
סוג גמלה, יולי 2021	דור א		דור ב		כלל הזכאים	
	זכאים	אחוזים	זכאים	אחוזים	זכאים	אחוזים
גמלה בעין	57,242	51.0	38,935	24.3	96,177	35.3
גמלה משולבת	46,735	41.7	94,695	59.1	141,430	51.9
גמלה בכסף	8,075	7.2	26,653	16.6	34,728	12.7
אחרים*	137	0.1	73	0.0	210	0.1
סך הכל	112,189	100.0	160,356	100.0	272,545	100.0

הערה: מספר הזכאים ביולי 2021 אינו מלא.

* - קבוצת האחרים כוללת זכאים שמסרבים לקבל שירותים וזכאים שזכאותם הוקפאה באופן זמני מסיבות שונות (שהות בחו"ל, אשפוז ממושך ושהות זמנית במוסד סיעודי).

הבחירה בגמלה בכסף או בגמלה משולבת מושפעת מרמת הגמלה של הזכאים ומהאפשרויות החוקיות לקבל גמלה בצורה כזו או אחרת. כך, כחמישית (19.1%) מהזכאים בדור ב ביולי 2021 היו ברמה 1 לעומת פחות מעשירית (6.9%) מהזכאים בדור א, וסביר ששיעור הבוחרים מביניהם בגמלה בכסף ניתן להסבר, בין היתר, בזכות העובדה שהם נוטים להיות במצב רפואי ותפקודי טוב יותר.

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

יחידות – סך הכל, בעין ובכסף

גמלאות הסיעוד מוגדרות במונחי יחידות. כך שעת טיפול אישי בבית בשבוע שווה ליחידה אחת. שינוי רמות הגמלה הוביל להגדלת סך היחידות לזכאים לגמלת סיעוד מעבר לגידול במספר הזכאים. סך היחידות לזכאים, לפי גמלאותיהם¹⁰, גדל בחודש הראשון של הרפורמה מ-2.550 מיליון בשבוע באוקטובר 2018 ל-2.753 מיליון יחידות בשבוע בנובמבר 2018 – גידול של כ-203 אלף יחידות בשבוע, או 7.9%, בעוד הגידול במספר הזכאים היה 0.5% (לוח 13). ביוני וביוולי 2021 המשיך לעלות סך כל היחידות ועמד על 4.553 ו-4.606 מיליון יחידות בשבוע, בהתאמה (הנתון ליולי 2021 אינו מלא) (לוח 13), מספרים הגדולים בכ-80% בהשוואה לאוקטובר 2018, בעוד מספר הזכאים גדל במעט יותר מ-50%.

לוח 13: סך היחידות וסך הזכאים (חודשים נבחרים)

חודש	זכאים בחודש		סך יחידות שבועיות	
	מספר	שינוי לעומת אוקטובר 2018	מספר (אלפים)	שינוי לעומת אוקטובר 2018
אוקטובר 2018	178,056		2,550,172	
נובמבר 2018	178,984	0.5%	2,752,770	7.9%
דצמבר 2018	180,445	1.3%	2,760,229	8.2%
מרץ 2019	187,316	5.2%	2,858,827	12.1%
יוני 2019	193,567	8.7%	2,959,008	16.0%
ספטמבר 2019	203,729	14.4%	3,142,180	23.2%
דצמבר 2019	215,676	21.1%	3,360,646	31.8%
מרץ 2020	230,662	29.5%	3,758,859	47.4%
יוני 2020	236,629	32.9%	3,858,037	51.3%
ספטמבר 2020	249,522	40.1%	4,073,880	59.7%
דצמבר 2020	260,209	46.1%	4,247,486	66.6%
מרץ 2021	266,952	49.9%	4,513,527	77.0%
מאי 2021	267,626	50.3%	4,519,950	77.2%
יוני 2021	269,631	51.4%	4,553,324	78.5%
יולי 2021	272,545	53.1%	4,605,830	80.6%

הערה: מספר הזכאים וסך היחידות השבועיות ביולי 2021 אינם מלאים.

מספר מקבלי גמלה בעין בלבד היה כמעט זהה בחודשים אוקטובר ונובמבר 2018: 171,473 ו-171,338¹¹, בהתאמה (ראו לוח 8), ואולם סך היחידות של מקבלי גמלה בעין בלבד, לפי גמלאותיהם, גדל מאוקטובר 2018 לנובמבר 2018 בכ-178 אלף יחידות שבועיות (2.450 ו-2.629 מיליון, בהתאמה), או ב-7.3%.

סך היחידות בעין בשבוע, לפי תוכניות הטיפול¹², ירד מ-2.620 מיליון בנובמבר 2018 ל-2.523 מיליון בינואר 2019 ועלה בהדרגה עד ל-2.986 מיליון בפברואר 2020. הגידול בסך היחידות בשבוע בינואר

¹⁰ יחידות שבועיות לכל זכאי לפי רמת הגמלה שלו.

¹¹ יחד עם זאת, יש לזכור כי שתי קבוצות הזכאים אינן זהות – יש שהיו זכאים באוקטובר 2018 ולא היו זכאים בנובמבר 2018, ולהפך, ושגמלתם של חלק מהזכאים השתנתה בשל החמרה או הערכה מחדש.

¹² יחידות שירות לזכאי לפי תוכנית הטיפול או חלק הגמלה בכסף. לכל זכאי המקבל שירותים ניתן שירות אחד או יותר המרכיבים את סל השירותים (טיפול אישי בבית, טיפול אישי במרכז יום, מוצרי ספיגה, משדרי מצוקה ושירותי מכבסה). לכל שירות ניתן ערך ביחידות. המטרה עבור כל זכאי היא כי ערך סל השירותים ועוד הגמלה בכסף (אם הוא

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

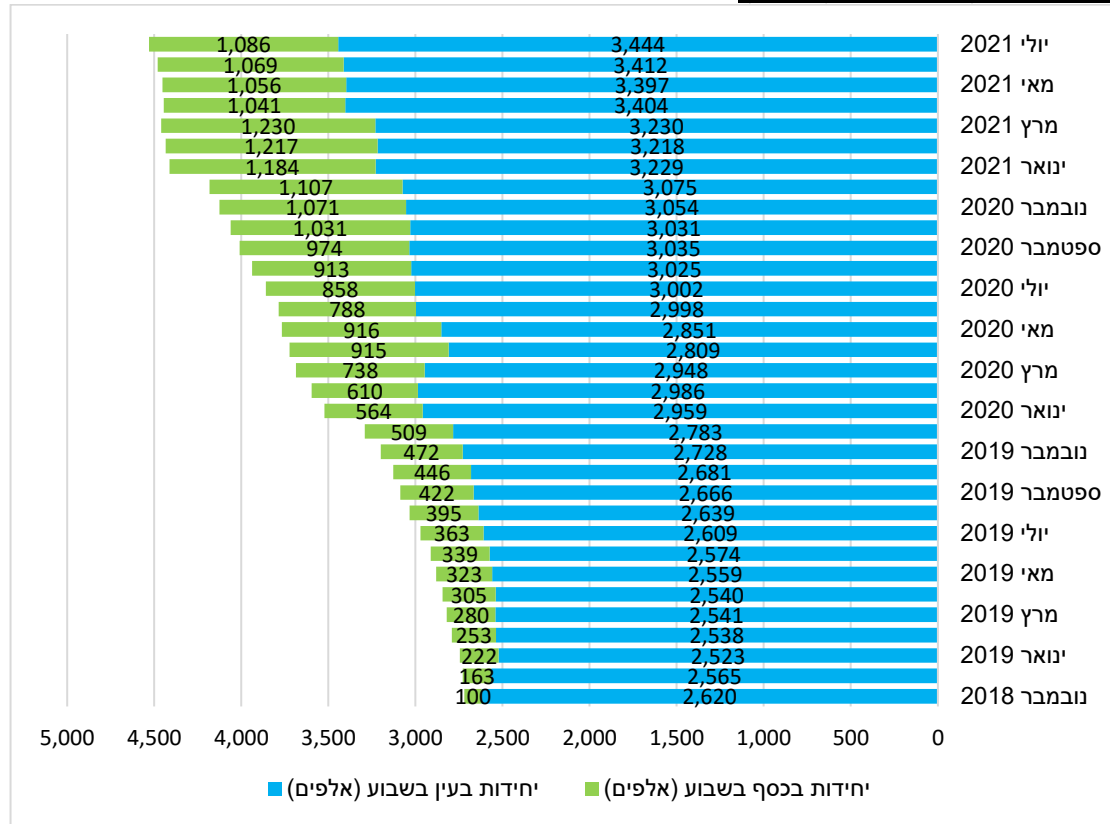
2020 בהשוואה לדצמבר 2019 הושפע גם מהפעמייה השנייה של הרפורמה שבה הוגדלו הגמלאות ברמות 4-6 (ראו לוחות א6 ו-ב6). בעקבות מגפת הקורונה סך היחידות בעין בשבוע ירד עד ל-2.809 מיליון יחידות באפריל 2020. מחודש מאי 2020 ואילך סך היחידות בעין המשיך לעלות בהדרגה (פרט לירידה מזערית באוקטובר 2020) עד ל-3.075 מיליון בשבוע בדצמבר 2020. בחודשים ינואר עד מרץ 2021 סך היחידות בעין עלה ליותר מ-3.2 מיליון בשבוע כתוצאה מהפעמייה השלישית שבה הוגדלו הגמלאות ברמות 3-5 (ראו לוחות ב6 ו-ג6). באפריל 2021 סך היחידות בעין עלה לכ-3.4 מיליון – תוצאה של צמצום מתן גמלאות בכסף או משולבות בעילה של העדר שירותים זמינים. ביולי 2021 סך היחידות בעין היה 3.444 מיליון בשבוע (תרשים 6).

סך היחידות בכסף בשבוע גדל מ-100 אלף בנובמבר 2018 ל-610 אלף בפברואר 2020 ול-915 ו-916 אלף באפריל ובמאי 2020, בהתאמה. מגפת הקורונה גרמה לחלק מהזכאים לעבור החל ממרץ 2020 לגמלה בכסף או לגמלה משולבת עקב אי-זמינות שירותי סיעוד. ביוני 2020 הוחזרו חלק מהזכאים שעברו לגמלה בכסף או גמלה משולבת בעילת העדר שירותים זמינים בחודשים הקודמים לסוג הגמלה שקיבלו טרם מגפת הקורונה; עם זאת, המוסד לביטוח לאומי נענה לבקשות זכאים שחששו מכניסת מטפלים שאינם בני משפחה לבתייהם בתקופה זו להמשיך ולקבל גמלה בכסף או גמלה משולבת בעילת העדר שירותים זמינים. באוקטובר 2020 מספר היחידות בכסף בשבוע היה 1.031 מיליון, ובמרץ 2021 – 1.230 מיליון. באפריל 2021 ירד מספר היחידות בכסף ל-1.041 עקב צמצום מתן גמלאות בכסף או משולבות בעילה של העדר שירותים זמינים בעקבות ריסון מגפת הקורונה נכון לאותה נקודת זמן, וביולי 2021 סך היחידות בכסף בשבוע היה 1.086 מיליון (תרשים 8). שיעור היחידות בכסף מסך היחידות גדל מ-3.7% בנובמבר 2018 ל-27.6% במרץ 2021, וביולי 2021 היה 24.0% (תרשים 9).

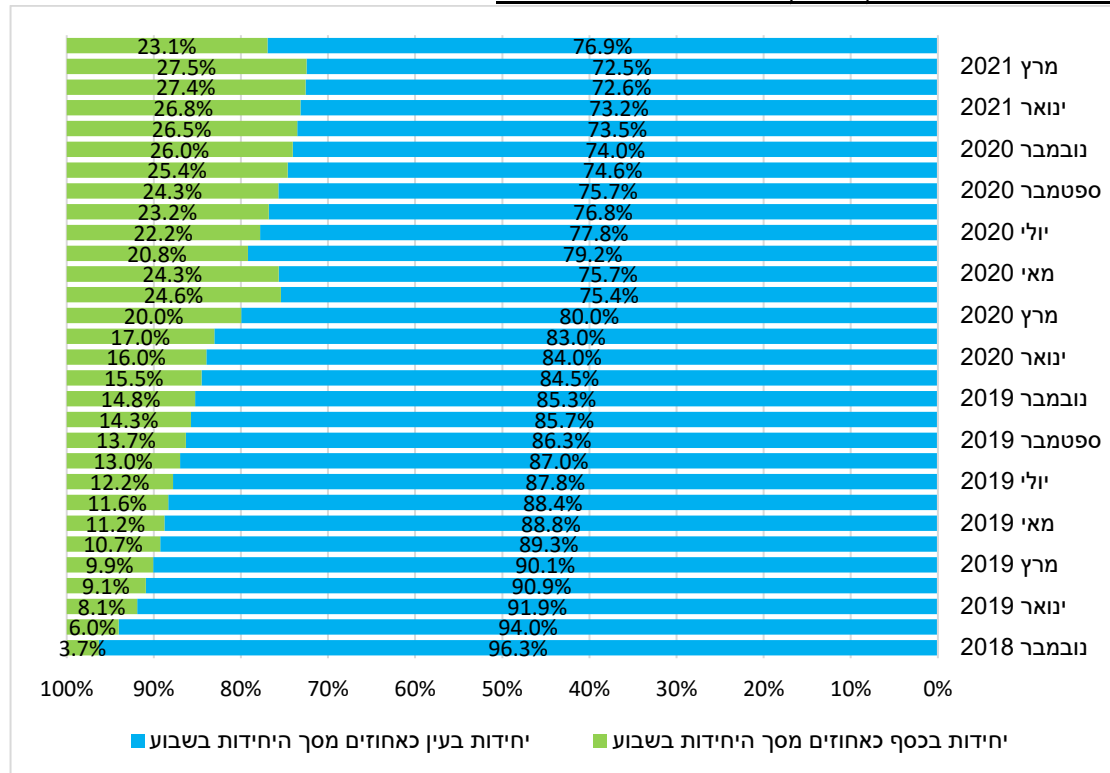
מקבל) יהיה זה למספר היחידות השבועיות להן הוא זכאי לפי הגמלה. במיעוט המקרים סך היחידות לפי תוכנית הטיפול נמוך במקצת ממספר יחידות השבועיות לפי הגמלה. פערים קיימים גם במקרים של תחילת זכאות שאיננה בתחילת החודש. לכן הפערים בין תרשימים 8 ו-9 ובין לוח 12.

תרשים 8: סך יחידות בעין ובכסף

תרשים 9: יחידות בעין ובכסף כאחוזים מכלל היחידות

המוסד לביטוח לאומי

מנהל מחקר ותכנון

הגם שמספר הזכאים המקבלים גמלה בעין (בלבד) ירד ומספר המקבלים גמלה משולבת או גמלה בכסף (בלבד) גדל הרי שלא רק מספר היחידות בכסף גדל, אלא גם מספר היחידות בעין (לפי תוכניות הטיפוח) – תוצאה, בין היתר, של גידול במספרי הזכאים ברמות הגמלה הגבוהות.

מספר היחידות הממוצע בשבוע לזכאי, לפי רמת הגמלה (והאם יש לו מטפל זר או לא ברמות 3-6), עלה מ-14.32 באוקטובר 2018 ל-15.38 בנובמבר 2018, עם תחילת הרפורמה בעקבות שינוי רמות הגמלה. מספר היחידות הממוצע ירד מעט עד ל-15.21 בינואר 2019 עם כניסת זכאים חדשים ברמות הגמלה הנמוכות, והחל לעלות בהדרגה עד ל-15.58 בדצמבר 2019 בהשפעת הגידול בבקשות ההחמרה שהתקבלו (ראו לוח 2 ותרשים 3). בינואר 2020 מספר היחידות הממוצע לזכאי עלה ל-16.30 עם הפעלת הפעימה השנייה והגדלת הגמלאות ברמות 4-6, ובינואר 2021 ל-17.00 בעקבות הפעימה השלישית והגדלת הגמלאות ברמות 3-5. ביולי 2021 מספר היחידות הממוצע לזכאי לפי רמת הגמלה היה 16.90 (ראו תרשים 10).

תרשים 10: מספר יחידות ממוצע לזכאים

